

# РЕШЕНИЕ

№ 2740

гр. София, 22.01.2026 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в**  
публично заседание на 13.11.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Даниела Гунева**

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **504** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 27, ал.4 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове за споделено управление /ЗУСЕФСУ/.

Образувано е по жалба на Столична община, представлявана от кмета В. Т., срещу Решение № 254 от 04.12.2024 г. на ръководителя на Управляващия орган на оперативна програма "Околна среда 2021-2027", с което на жалбоподателя е определена финансова корекция в размер на 5 на сто върху стойността на разходите, признати от УО на ПОС за допустими за финансиране по ПОС 2021-2027г., представляващи средства от ЕФСУ по договор № СОА23-ДГ55-422/04.07.2023г. на стойност 165 800 лв. без ДДС.

В жалбата се твърди, че не са налице нередности, които да представляват нарушение на правилата за възлагане на обществени поръчки. Оспорва изводите за допуснатото нарушение на чл. 59 ал.2 от ЗОП вр. чл. 2 ал.2 от с.з., като изтъква, че критерият за минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката не е ограничителен, а е съответен на чл. 61 ал.1т.1 от ЗОП. Оспорва извода за противоречие на изискването за съдържание на Техническите предложения на участниците с нормата на параграф 2 т.58 от ДР на ЗОП, като сочи, че поставените условия за изпълнение на поръчката са ясни, точни, конкретни и позволяват индивидуализация на всички фактически елементи от предмета на обществената поръчка. Относно нарушението на чл. 70 ал.5 от ЗОП се изтъква липсата на условия или изисквания, които дават необоснова предимство или ограничават участието на стопанските субекти в обществената поръчка или не са съобразени с предмета ѝ.

Счита, че няма основание да се приеме за изпълнен фактическия състав на чл. 70, ал. 1, т. 9 от

ЗУСЕФСУ, съгласно който финансова корекция се налага за нередност/и, съставляваща/и нарушение на приложимото право на ЕС и/или българското законодателство, извършено чрез действие или бездействие от страна на бенефициента, което има или би имало за последица, нанасянето на вреда на средства от ЕФСУ. Иска се отмяна на обжалваното решение.

В съдебно заседание жалбоподателят не се представлява.

Ответникът - ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“, редовно призован, не се представлява. От юрк. 3. е постъпила молба, в която същата оспорва жалбата и иска същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 360лв. и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на жалбоподателя.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не взема становище по жалбата.

Административен съд – София град, Трето отделение, 62 състав, като се запозна с доводите на страните и доказателствата в административната преписка, намира за установено от фактическа страна следното:

Между Столична община, БУЛСТАТ[ЕИК] и Министъра на околната среда и водите - в качеството му на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма "ОПОС" в МОСВ, (определен като Управляващ орган) е сключен административен договор № Д - 34 - 51/08.05.2024г. /л.47/ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програма „Околна среда" 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС по процедура № BG16FFPR002-5.002 „За по-чист въздух!(2)" по програма „Околна среда" 2021-2027 г. , проект: „Подмяна на отоплителните устройства в домакинствата за по-чист въздух!“. Максималният размер на БФП по процедурата е в размер на 73 593 308,01 лв.

В рамките на проекта е обявено публично състезание за възлагане на обществена поръчка с предмет „Извършване на услуга за подготовка на проектно предложение с цел подаването му за финансиране по процедура „За по-чист въздух! (2)“ по приоритет 5 „Въздух“ по програма „Околна среда“ 2021-2027 г.“.

В изпълнение на тази обществена поръчка е сключен Договор № СОА23-ДГ55-422/04.07.2023 г. от Столична община с изпълнител "ЕГГС" ЕООД, на стойност 165 800 лв. без ДДС

В хода на изпълнение на договора с Решение № 254 от 04.12.2024 г. на Ръководителя на УО на ОПОС е определена финансова корекция в размер на 5 на сто върху стойността на разходите, признати от УО на ПОС за допустими за финансиране по ПОС, по реда да ЗУСЕСИФ. С Решението са установени допуснати нарушения:

1. Нарушение по чл. 59, ал. 2 във връзка с чл. 2, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в незаконосъобразен/дискриминационен критерий за подбор, който ограничава участието на лица в процедурата - изискването: „Участникът трябва да е реализирал минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, в размер на 170 000 (сто и седемдесет хиляди) лв. Изискуемият оборот следва да е реализиран през последните три приключили финансови години, в зависимост от датата, на която участникът е създаден или е започнал дейността си. За „оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката“ следва да се разбира оборот от „консултантска услуга за подготовка на инвестиционен проект в областта на околната среда".“

2. нарушение по чл. § 2, т. 58 от ДР на ЗОП и чл. 2, ал. 2 от ЗОП вр. чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗОП, изразяващо се в условия за допустимост на техническото предложение, които ограничават участието на лица в процедурата - указания за разработване на техническото предложение", в които са разписни множество задължителни за потенциалните участници елементи при подготовка на офертите им.

3. нарушение по чл. 70, ал. 5, изр. първо и последно от ЗОП вр. чл. 2, ал. 2 ЗОП, изразяващо

се в незаконосъобразна методика за оценка. Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на критерий за възлагане „оптимално съотношение качество/цена“ по чл. 70, ал. 2, т. 3 от ЗОП, при следните показатели: „Професионална компетентност на екипа за изпълнение“ с тежест 50% в общата оценка и „Предлагана цена“ с тежест 50% в общата оценка.

По повод констатации в писмо изх.№ 08-00-1418/31.10.2024г. и сигнал за нередност №81, регистриран в Регистър на сигналите за нередности по Програма „Околна среда“ е дадена възможност на бенефициера да изложи становище и възражения. Чрез ИСУН е подадено възражение от 31.10.2024г., с което се оспорват основателността и размер на евентуалната ФК, както и наличието на извършени нарушения. Органът е взел предвид възражението, обсъдил го е и го е приел за неоснователно. В резултат издава оспореното в настоящето производство решение.

В случая УО на ПОС счита, че е въведен незаконосъобразен критерий за подбор чрез конкретизирането на областта, в която следва да е реализиран оборота на участника, което е ограничително условие, тъй като, дали средствата са придобити от дейност в областта на околната среда или друга е без значение, доколкото целта на този критерий за подбор е да установи финансовата стабилност на участника. Още повече, отделно е поставен критерий за подбор, с който следва да се докаже изпълнена дейност в същата сфера („Извършване на консултантска услуга за подготовка на инвестиционен проект в областта на околната среда“), като по този начин възложителят е допуснал смесване на двата критерия за подбор - този за финансово състояние с този за технически и професионални възможности. В случая, така заложения специфичен оборот, реално не изисква обхват в сферата, а е заложен конкретния предмет на поръчката. Изтъква се още, че не се оспорва размера на заложения оборот, а само конкретизирането на областта, в която следва да е придобит същия. Това нарушение води до ограничаване достъпа на кандидати или участници до процедурата за възлагане на обществена поръчка.

Нарушена е нормата на чл. 59 ал.2 вр. чл. 2 ал.2 от ЗОП. Квалифицирано е по т. 11 б.„Б“ от Приложение №1 към чл. 2 от Наредба за посочване на нередностите, при наличие на минимално ниво на конкуренция- двама участници, размера е определен на 5% от засегнатите от нарушението разходи, признати за допустими да финансират по програмата.

С горните мотиви обосновава извод, че изискването за минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, който да е в областта на околната среда, е заложено в нарушение на правилата на ЗОП, доколкото наличието на критерии за подбор водят до ограничаване на достъпа на кандидатите или на участниците до конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка.

Второто нарушение се заключава в това, че са поставени условия за допустимост на техническото предложение, които ограничават участието на лица в процедурата. Визира се наличието на документ „Указания за разработване на техническото предложение“ в което са разписани задължителни за участниците елементи при подготовка на офертите: техническото предложение задължително да съдържа Предложение за изпълнение на дейностите със следното съдържание:

- предложение относно разпределение на ресурсите и организация на екипа,
- предложение за базови мерки за осигуряване на качество при изпълнение на отделните дейности, включени в предмета на поръчката , като минимално необходими са осъществяване на вътрешен контрол, свързан с гарантиране на високо качество при изпълнение на услугата за подготовка на проектно предложение и осъществяване на вътрешен контрол, свързан с гарантиране на високо качество при коригиране и/или допълване на изготвените доклади, в

случай на неодобрение от СО.

-план-график за изпълнение на поръчката.

Органът приема, че така формулираните от възложителя изисквания към съдържанието на техническото предложение, не предполагат възможност за обективна преценка за качеството на предлаганото изпълнение. По този начин възложителят е създал предпоставки за невъзможност да бъдат преценени обективно подадените оферти на участниците в разглежданата поръчка. Въпросните минимални изисквания трябва да дават възможност да се определи съответствие на предложението във всяка оферта, с предмета на обществената поръчка и техническата спецификация, както и да се осигури на участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при подбора за допустимост на участниците. Подборът следва да се основава на ясни и недвусмислени изисквания, а в случая са използвани изрази, които не са обвързани с обективен критерий, а субективен такъв, като за комисията би било трудно да приложи единен и обективен подход към всички участници. Прието е, че използваните изрази като „качествено и навременно изпълнение на отделните задачи“; „гарантиране на високо качество при изпълнение на услугата“, не дават яснота кое качество ще се счита за високо или кое възложителят би счел за навременно изпълнение.

В частта „Предложение относно разпределение на ресурсите и организация на екипа“, липсва посочване за всяка от дейностите какви на брой и по вид следва да са отделните задачи, за да се дефинират предпоставките и необходимите ресурси за качествено и навременно изпълнение. Техническата спецификация не конкретизира отделни задачи за всяка от дейностите и не определя срокове или начини на изпълнение, което предполага различно тълкуване.

По отношение на „План-график за изпълнение на поръчката“ изискването е неясно, тъй като са използвани понятия „подробно и реалистично“ отразяване на планираната последователност. Също липсват отделни задачи и срокове за изпълнение. В случай, че всички предложения не нарушават общия срок за изпълнение на всички дейности от обхвата на поръчката, то изложеното означава, че няма обективна възможност да се прецени кои предложения са реалистични и кои не. Заложените изисквания в техническата спецификация не осигуряват равен достъп на участниците и създават необосновани пречки пред кандидатите, като не дават предварителна яснота как участниците да съставят предложенията за изпълнение на ейностите.

При анализ на изискванията към минималното съдържание на Техническите предложения на участниците е формиран извод, че същите са в противоречие с нормата на § 2, т. 58 от Допълнителните разпоредби на ЗОП, съгласно която „Условия за изпълнение на поръчката“ са определените от възложителя конкретни и обективни изисквания, свързани с процеса на изпълнението ѝ, извън критериите за възлагане на поръчката“.

Нарушението е на чл. 2, ал. 2 от ЗОП, във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗОП. Квалифицирано е по т.11 б.„Б“ от Приложение №1 към чл.2 ал.1 от Наредбата за посочване на нередности, при минимална конкуренция- две оферти. Размерът на ФК е 5% от допустимите разходи.

Като трето нарушение е прието наличието на незаконосъобразна методика за определяне на комплексната оценка на офертите.

РУО установява, че изборният от възложителя критерий за възлагане на поръчката е икономически най-изгодната оферта при оптимално съотношение качество/цена.

Заложени са изисквания за 5 броя експерти с различен профил и квалификация, както и специфичен професионален опит, носещ съответен брой точки, разпределен в скала от четири твърди стъпки, съответно за 5, 10, 15 и 20 точки за всеки един от експертите, съобразно опита, който се изисква.

Относно Експерт 3 "Финанси", е заложен специфичен професионален опит: изпълнена

услуга/действие за разработване на Финансово-икономически анализи и анализи разходи и ползи и/или да е извършил остойностяване на мерки/действия при изготвянето на програма/план за действие в областта на околната среда и/или да е извършил остойностяване на мерки/действия на проект в областта на околната среда.

В обхвата на поръчката са включени 9бр. дейности, предвидени са експерти – ръководител екип, експерт качество на атмосферния въздух, експерт отоплителни инсталации, експерт комуникационна дейност. Органът намира, че не е нужно експертът Финанси да и има опит в описаната област, тъй като не е от значение отрасъла, колкото опита на същия в областта на финансите. Подобно изискване ограничава потенциално заинтересованите участници, които разполагат с финансисти, но без опит в областта на околната среда.

УО на ПОС счита, че методиката за оценка на офертите е незаконосъобразна в частта на горепосочения показател и оценка на експерт Финанси, доколкото съгласно чл. 70, ал. 5, изр. първо и последно от ЗОП, показателите, включени в критериите по ал. 2, т. 2 и 3, трябва да са свързани с предмета на поръчката. Те не трябва да дават неограничена свобода на избор и трябва да гарантират реална конкуренция. От анализа на конкретно заложените дейности в предмета на поръчката, следва заключението, че за финансиста, имайки предвид профила на експерта, не е необходим опит в описаната област. В този смисъл, за наличието на професионална компетентност не е от значение толкова отрасъла, колкото опита на съответния експерт в областта на финансите. В този ред на мисли, УО на ПОС счита, че така заложеното изискване ограничава потенциално заинтересованите участници, които разполагат с финансисти, но без опит в областта на околната среда. От гореизложеното се обосновава извода, че методиката за оценка е незаконосъобразна, тъй като един от нейните компоненти, а именно оценката на експерт финанси не е съобразен с предмета на обществената поръчка и това обстоятелство се явява ограничително. Нарушението е на чл. 70, ал. 5, изр. първо и последно от ЗОП. Квалифицирано е по т. 11 б. „Б“ от Приложение №1 към чл. 2 от Наредба за посочване на нередности, при минимално ниво на конкуренция – две оферти.

В заключение РУО посочва, че визираните по-горе нарушения представляват нередност по смисъла на т. 11, б. „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (загл. изм. - дв. бр. 59 от 2024 г.)приета с ПМС №57/2017г., за което се налага обща финансова корекция на основание чл. 7 от Наредбата в размер на 5 % от засегнатите от нарушението разходи и признати от УО на ПОС за допустими за финансиране на ПОС 2021-2027, представляващи фондове при споделено управление (ЕФСУ) по смисъла на чл. 1, ал. 2 ЗУСЕФСУ по Договор № СОА23-ДГ55-422/04.07.2023 г. с изпълнител "ЕГГС" ЕООД, на стойност 165 800 лв. без ДДС.

По делото е приета без оспорване административната преписка /на хартиен и на електронен носител/, включително и Заповед №РД-722 от 02.09.2024 г. на министъра на околната среда и водите за определяне на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок за обжалване, съобразно чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирана страна-адресат на акта, при наличието на правен интерес от търсената защита срещу годен за обжалване административен акт, пред компетентния съд, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕФСУ финансовата корекция се определя по

основание и размер с мотивирано решение на ръководителя на управляващия орган, одобрил проекта. Съгласно чл. 9, ал. 5, изр. II от ЗУСЕФСУ ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице. В случая ръководител на управляващия орган е министърът на околната среда и водите, който със Заповед №РД-722 от 02.09.2024 г. е оправомощил Г. С. С. – главен директор на главна дирекция „Оперативна програма околна среда“ в МОСВ да изпълнява функциите на ръководител на УО на Оперативна програма "Околна среда 2021-2027 г." /ОПОС/.

От изложеното следва, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия.

В настоящият случай, установената от закона писмена форма е спазена, а оспореният акт е мотивиран, като са посочени както фактическите, така и правни основания за неговото издаване. В оспорения акт са посочени приетата за установена от административния орган фактическа обстановка и доказателствата, въз основа на които са установени фактите; цитирани са правните норми, послужили като основание за постановяване на административния акт. Същият съдържа изискуемите от нормата на чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити.

В производството по издаване на акта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. В съответствие с принципа на правната сигурност законодателят е регламентирал специални правила за процедурата по определяне на финансовата корекция по основание и размер.

Съгласно чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, преди издаване на решението за определяне на финансовата корекция, ръководителят на Управляващия орган е длъжен да осигури възможност на бенефициента да представи в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от две седмици, писмени възражения по основателността и размера на корекцията. От доказателствата по делото е безспорно, че на жалбоподателя е била дадена такава възможност и същият е упражнил правото си да направи възражения – обсъдени и в процесния акт, като в отговор на уведомителното писмо от 31.10.2024 г. за констатираните нарушения е депозирал писмено възражение на 13.11.2024 г.

### **По приложението на материалния закон съдът намира следното:**

Основанията за определяне на финансова корекция са нормативно установени в чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, като в конкретния случай от ръководителя на УО се сочи наличието на основанията по чл. 70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕФСУ – за нередност, съставляваща нарушение на правилата за определяне на изпълнител по глава четвърта, извършено чрез действие или бездействие от страна на бенефициента, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на средства от ЕСИФ.

Съгласно чл. 70, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, нередностите по ал. 1, т. 9 се посочват в акт на Министерския съвет. Актът, който определя видовете нередности по смисъла на чл.

70, ал. 1, т. 9 от ЗУСЕФСУ е Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г. /Наредбата/.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, т. 36 от Регламент /ЕС/ № 1303/2013 на Европейския съюз и на Съвета легалното определение за нередност е: "всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза. "

Видно от съдържанието на нормата на чл. 2(36) от Регламент 1303/2013 г., същата изисква наличието на три предпоставки, които следва да бъдат осъществени и доказани, за да е налице нередност. Първата предпоставка е нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба. Втората е това нарушение да произтича от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове. Третата предпоставка е нарушението да има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляването на неправомерен разход.

В настоящия случай, страните не спорят относно установената с решението фактическа обстановка.

Не е спорно по делото, че жалбоподателят е икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове.

Спорът в случая касае наличието на втория и третия от елементите на фактическия състав на нередността – нарушението и финансовото му влияние върху бюджета на Съюза.

1. По отношение на нарушението - ограничителен критерий за подбор към участниците, касаещо доказване на икономически и финансови възможности чрез поставеното изискване за реализиран минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката (специфичен оборот) в минимален размер от 170 000 лв., съдът съобрази следното:

В съответствие с чл. 59, ал. 2 ЗОП, възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по закона, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката.

Съгласно разпоредбата на чл. 61, ал. 1 ЗОП, по отношение на икономическото и

финансовото състояние на участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания: 1.) за последните три приключили финансови години да са реализирали минимален общ оборот, включително минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, изчислен на база годишните обороти; 2.) да имат застраховка "Професионална отговорност", когато такава изискване произтича от нормативен акт; 3.) да са постигнали положително съотношение между определени активи и пасиви. Нормата на чл. 61, ал. 2 ЗОП разпорежда изисквания от възложителите минимален общ оборот по ал. 1, т. 1 да е съобразен със стойността, обема и срока за изпълнение на обществената поръчка, като същият не може да надхвърля двукратния размер на нейната прогнозна стойност, освен ако това не е обосновано с естеството на строителството, услугите или доставките. В случай, че възложителят изисква оборот, който надхвърля максимално допустимия, той мотивира това в обявлението.

В съответствие с § 2, т. 66 и т. 67 ЗОП "годишен общ оборот" е сумата от нетните приходи от продажби по смисъла на Закона за счетоводството, а "оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката" е сума, равна на частта от нетните приходи от продажби, реализирана от дейност, попадащи в обхвата на обществената поръчка.

В обявлението за обществена поръчка възложителят е поставил критерий за подбор по отношение на минималния оборот на участниците в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, т. е. поставено е изискване за размер на специфичен оборот по смисъла на § 2, т. 67 ЗОП в минимален размер от 170 000 лв. Посочено е, че За „оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката" следва да се разбира оборот от „консултантска услуга за подготовка на инвестиционен проект в областта на околната среда“.

Предмет на процесната обществена поръчка е „Извършване на услуга за подготовка на проектно предложение с цел подаването му за финансиране по процедура „За по-чист въздух! (2)“ по приоритет 5 „Въздух“ по програма „Околна среда“ 2021-2027 г.“. Поставеното изискване безспорно има връзка с предмета на обществената поръчка, тъй като е свързано с реализиран минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката.

Описанието на предмета на поръчката в обявлението и в техническата спецификация разкрива определени специфики, тъй като се касае за подготовка на проектно предложение с цел подаването му за финансиране по процедура „За по-чист въздух! (2)“ по приоритет 5 „Въздух“ по програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от ЗОП установява задължение за възложителите да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по ЗОП, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката и са пропорционални на този предмет. Критериите трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката. Следователно, за да е налице нарушение на посочената норма, или критерият за подбор не е сред

нормативно изброените в ЗОП, или той е допустим, но не е необходим за качественото изпълнение на поръчката, или е допустим, необходим и относим към предмета на поръчката, но не е съобразен с нейната сложност и обем.

Съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗОП, възложителят може да определи по отношение на кандидатите или участниците критерии за подбор, които се отнасят до: годността /правоспособността/ за упражняване на професионална дейност; икономическото и финансовото състояние; техническите и професионалните способности. В конкретния случай, въведеният критерий, с който е обосновано вмененото нарушение на чл. 59, ал. 2 и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, попада в графа "Технически и професионални способности" и в този смисъл е сред изрично изброените в чл. 59, ал. 1 от ЗОП, а именно - чл. 59, ал. 1, т. 3 от ЗОП.

За да обоснове извод за допуснатото нарушение в случая административният орган е посочил, че изискването за финансово и икономическо състояние на участника не следва да се обвързва с качествено изпълнение на сходни/идентични дейности.

За да се направи извод за съответствие на даден критерий за подбор с предмета на поръчката, на първо място следва да се проследи предмета на поръчката. В този смисъл е т. 1 от диспозитива на решение от 31.03.2022 г. по дело С 195/21, в което Съдът на ЕС приема, че чл. 58, § 1 и § 4 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки трябва да се тълкуват в смисъл, че допуска възможността в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка възлагащият орган да наложи като критерии за подбор, свързани с техническите и професионалните способности на икономическите оператори, изисквания, които са по-стриктни от минималните изисквания, поставени от националната правна уредба, стига такива изисквания да са необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка, да са свързани с предмета на поръчката и да са пропорционални на този предмет. В т. 48 от мотивите към решението се приема, че в съответствие с член 58, параграф 1, втора алинея от тази директива възлагащият орган може да налага на икономическите оператори като изисквания за участие само критериите, посочени в член 58, параграфи 2, 3 и 4 от Директивата, отнасящи се съответно до годността за упражняване на професионалната дейност, до икономическото и финансовото състояние, както и до техническите и професионалните способности. По-нататък посочените изисквания трябва да са ограничени само до тези, които са необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка. Освен това всички тези изисквания трябва да са пропорционални на предмета на поръчката и да са свързани с него. В т. 50 изрично се приема, че възлагащият орган е в състояние най-добре да прецени собствените си нужди, поради което законодателят на Съюза му е предоставил широко право на

преценка при определянето на критериите за подбор, както личи по-специално от многократната употреба на глагола "мога" в член 58 от Директива 2014/24. Така, в съответствие с параграф 1 на този член, възлагащият орган разполага с известна свобода, за да определи кои изисквания за участие в процедура за възлагане на поръчка счита за пропорционални на предмета на поръчката и свързани с него, и за необходими, за да се гарантира, че кандидатът или оферентът има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка. По-конкретно съгласно параграф 4 от посочения член възлагащият орган преценява свободно изискванията за участие, които от негова гледна точка са необходими, за да се гарантира по-специално изпълнението на поръчката със стандарт за качество, който той счита за подходящ.

С оглед на това, специфичният предмет изисква и специфичен стандарт при изпълнение на дейностите по поръчката. Видно е, че административният орган не е извършил преценка на предмета на поръчката в неговата цялост, а се е ограничил единствено да анализира относимостта на изискването към предмета на договора. Ръководителят на УО не е изследвал дали спорното изискване е необходимо за установяване възможността на кандидатите да изпълнят поръчката и дали се явява обосновано и пропорционално с оглед нейния предмет. Това прави оспореният акт необоснован и незаконосъобразен. /в горния смисъл изцяло Решение № 343 от 14.01.2025 г. на ВАС по адм. д. № 8035/2024 г., VII о. /.

Настоящият състав намира, че с поставянето на този критерий за подбор не е нарушена разпоредбата на чл. 59 ал.2 вр. чл. 2 от ЗОП, доколкото същият изцяло съответства на законовите разпоредби.

В чл. 61. (1) от ЗОП е разписано, че по отношение на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания, като относимо към случая е състава на т.1, а именно: за последните три приключили финансови години да са реализирали минимален общ оборот, включително минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, изчислен на база годишните обороти.

След като самият закон поставя като условие за подбор минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, то поставения критерий за оборот от консултантски услуги за подготовка на инвестиционен проект в областта на околната среда е съобразен с обхвата и спецификата на поръчката. Обстоятелството дали участникът може да докаже опит конкретно в областта на околната среда чрез критерия за технически и професионални възможности не изключва възможността на възложителя в рамките на своята оперативна самостоятелност да заложи процесния критерий, който би могъл да гарантира, че кандидатът има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности да изпълни възлаганата поръчка.

С оглед горното съдът приема за необосновано и недоказано визираното в

решението нарушение на чл. 2, ал. 2 от ЗОП във връзка с чл.59, ал.2 от ЗОП.

2. Относно второто твърдяно нарушение – че са поставени условия за допустимост на техническото предложение, съдържащи се в документ „Указания за разработване на техническото предложение“, които ограничават участието на лица в процедурата, съдът съобрази следното:

В конкретния случай, в атакуваното решение, административният орган е приел, че е налице нарушение на разпоредбите на чл. 2, ал. 2 вр. чл. 1 т.1 и т.2 от ЗОП, доколкото както се посочи административният орган твърди, че възложителят е въвел неясни и субективни изисквания за изготвянето на техническите предложения. Прието е, че подборът се основава на неясни и двусмислени изисквания при подготовката а техническите предложения, чрез които необосновано се ограничава участието на стопанските субекти в обществената поръчка. Горното според УО на ОПОС съставлява нарушение на нарушение на § 2, т. 58 от Допълнителните разпоредби на ЗОП и чл. 2, ал. 2 от ЗОП, във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗОП, което квалифицирал като нередност по т. 11, буква „б“ от Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 от Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (загл. изм. - ДВ, бр. 59 от 2024 г.), приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г., изм. и доп., с ДВ, бр. 59 от 12.07.2024 г.

В конкретната хипотеза няма каквото и да било твърдение на РУО, че въведените минимални изисквания към Техническото предложение на участниците не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка. Такъв анализ не е и извършван от страна на РУО. Твърдението за "неяснота, двусмислие" от друга страна е бланкетно. Липсва анализ дали твърдените като неясни понятия не са използвани в рамките на значението им в общоупотребимия български език, в техническия език характерен за този вид поръчки, дали не им е дадена дефиниция в рамките на конкретната процедура, както и дали не са дефинирани в друга част от документацията.

На следващо място липсва съответстваща правна квалификация на твърдените фактически установявания, която да обоснове извод за осъществено нарушение на императивни правила за поведение въведени чрез ЗОП.

Според разпоредбата на чл. 2, ал. 1 ЗОП обществените поръчки се възлагат в съответствие с принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и по-специално тези за свободно движение на стоки, свобода на установяване и свобода на предоставяне на услуги и взаимно признаване, както и с произтичащите от тях принципи на: 1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация; 2. свободна конкуренция; 3. пропорционалност и 4. публичност и прозрачност.

Съгласно чл. 2, ал. 2 ЗОП при възлагането на обществени поръчки възложителите нямат право да ограничават конкуренцията чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка. Граматическото тълкуване на правната норма води до извод, че за да е налице нарушаване на въведената забрана, следва да се установи въвеждането от възложителя на условие или изискване, което или необосновано дава предимство, или необосновано ограничава участието на стопански субекти в обществените поръчки и едновременно с това не е съобразено с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка. Неяснотата на дадено изискване на възложителя не го прави автоматично ограничителен по смисъла на чл. 2, ал. 2 ЗОП. Неяснотата сама по себе си не дава предимство и не води до ограничение и може да бъде преодоляна чрез искане за разяснение. В случая, в решението на ръководителя на УО не е обосновано по какъв начин посочените неясноти биха дали предимство или необосновано биха ограничили участието на лица в обществената поръчка. Не се твърди също, че конкретните изисквания не са съобразени и не съответстват на стойността, сложността и обема на обществената поръчка. За разлика от чл. 2, ал. 2 ЗОП, която въвежда забрана за поведение в противоречие с принципите по, ал. 1, последната единствено ги дефинира. Така дефинираните принципи могат да бъдат нарушени посредством нарушаване на друга нормативно регламентирана забрана за осъществяване на определено поведение. Както изрично е отбелязано в отменителното решение № 957 от 26.01.2024г. по адм.д. № 8075/2023г. на ВАС, VII отд. посочването на чл.2, ал.2 от ЗОП като нарушена разпоредба не е достатъчно, за да се обоснове правен извод за неясни и субективни условия за допустимост на участниците по отношение на изготвянето на техническите им предложения, тъй като тази разпоредба не съдържа каквито и да било изисквания към Техническото предложение на участниците.

В конкретния случай нормата на чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОП е привързана към дефиницията в § 2, т. 58 от ДР на ЗОП. В последната е разписано определение за "Условия за изпълнение на поръчката": "това са определените от възложителя конкретни и обективни изисквания, свързани с процеса на изпълнението ѝ, извън критериите за възлагане на поръчката. Условията за изпълнение на поръчката не подлежат на сравнителна оценка и не оказват влияние върху класирането на офертите. Условията за изпълнение на поръчката не подлежат на сравнителна оценка и не оказват влияние върху класирането на офертите."

Следва да се отбележи, че допълнителните разпоредби са самостоятелно подразделение в края на нормативния акт, като в случая цитираният от органа § 2 включва в себе си обяснения на думи и изрази. Именно в т. 58 е дадено

определение за "условия за изпълнение на поръчката", но то не съдържа в себе си правило за поведение и не съставлява само по себе си правна квалификация, към която може да се отнесе констатирано нарушение.

По изложените съображения съдът счита, че твърдяното нарушение не е доказано. Относно незаконосъобразната методика за определяне на комплексната оценка на офертите съдът съобрази следното:

От доказателствата по делото безспорно се установява, че като критерий за възлагане на поръчката е заложен - икономически най-изгодната оферта при оптимално съотношение качество/цена. Заложени са 5 бр. експерти с различен профил, като за експерт 3 „финанси“ е заложен специфичен професионален опит: „изпълнена услуга/дейност за разработване на Финансово-икономически анализи и анализи разходи и ползи и/или да е извършил остойностяване на мерки/действия при изготвянето на програма/план за действие в областта на околната среда и/или да е извършил остойностяване на мерки/дейности на проект в областта на околната среда“.

Органът твърди, че изискването към експерт Финанси да има опит в областта на околната среда е ограничително. Методиката е ограничителна, тъй като един от нейните компоненти, а именно оценката на експерт Финанси не е съобразен с предмета на обществената поръчка и това обстоятелство се явява ограничително.

Възраженията на жалбоподателя за липса на твърдяното нарушение са основателни. Противно на приетото от РУО, съдът намира, че процесната методика осигурява на участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при определяне на оценката по всеки показател. Изискването за специфичен професионален опит е съобразено с предмета на обществената поръчка и дава достатъчно ясна представа на участниците за предмета на обществената поръчка. Така поставените условия действително дават яснота на участниците при какви условия изискванията се приемат за изпълнени. Съдът намира, че твърдението, че това изискване необосновано ограничава кръга от потенциални участници, е бланкетно и изцяло недоказано. Напротив, то пряко и непосредствено произтича от характера на предмета на обществената поръчка и не ограничава потенциални участници.

При отчитане на въведените в чл. 2, ал. 2 и чл. 70, ал. 5 ЗОП ограничения, възложителят, в условията на оперативна самостоятелност има право да прецени съобразно своите потребности, чрез какви експерти обществената поръчка ще бъде най-добре /качествено и своевременно/ изпълнена, съответно - да постави изисквания именно такива експерти да бъдат предложени от участниците в офертите им./ Решение № 7018 от 7.06.2024 г. на ВАС по адм. д. № 4010/2024 г., IV о.,/

Въвеждането на оспореното изискване към експерта е оправдано с оглед предмета и значимостта на обществената поръчка, както и необходимостта за възложителя да

обезпечи изпълнението на поръчката. С предвиждането на специфичен опит на експерт Финанси не се установява нарушение на изискванията на чл. 70, ал. 5 ЗОП, налагащи показателите, включени в критерия "оптимално съотношение качество/цена" да са свързани с предмета на поръчката, да не дават неограничена свобода на избор и да гарантират реална конкуренция.

С оглед на това изводът на органа за допуснато от бенефициера нарушение на чл. 70, ал. 5 изр. Първо и последно от ЗОП вр. чл. 2, ал. 2 ЗОП, изразяващо се в незаконосъобразна методика за оценка е неправилен, тъй като не е доказан от сочените от органа фактически основания.

При недоказано основание за определяне на финансова корекция обсъждането на въпроса относно размера на корекцията е бзпредметно.

По изложените съображения, съдът приема, че административният орган не е доказал наличието на твърдените нарушения, а оттам липсва и основание за определяне на финансова корекция. Обжалваното решение е незаконосъобразно на основание чл. 146, т. 4 АПК и следва да бъде отменено.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да се присъдят разноски в общ размер на 1526 лв./780 евро/, на основание чл. 143, ал. 1 АПК, от които 1326 лв. – платена държавна такса и 200 лв. - юрисконсултско възнаграждение, определено в съответствие с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, Трето отделение, 62 състав,

#### РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 254 от 04.12.2024 г. на ръководителя на Управляващия орган на оперативна програма "Околна среда 2021-2027".

ОСЪЖДА Министерството на околната среда и водите, със седалище и адрес: [населено място], [улица], да заплати на Столична община, БУЛСТАТ:[ЕИК], сумата от 780 евро /седемстотин и осемдесет евро/ разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Върховния административен съд на Република България.

: